

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15P/41/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313204110
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Očenášová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2013:4313204110.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Očenášovou, vo veci starostlivosti o mal. deti Y., I., nar. XX.X.XXXX a Z., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti W. Y., nar. X.XX.XXXX, bytom Y. nad R., Ul. I. X a otca I. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom U. T., F., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. I. Y., nar. XX.X.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 40,- EUR na sumu 80,- EUR mesačne a na výživu mal. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 35,- EUR na sumu 50,- EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

M e n í sa rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 11P/33/2011-183 zo dňa 13.9.2012 v časti určenia výživného na mal. I. Y., nar. XX.X.XXXX a na mal. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na mal. I. zo sumy 40,- eur na sumu 80,- eur mesačne a na mal. Z. zo sumy 35,- eur na sumu 60,- eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výšky výživného sa zmenili pomery na strane mal. detí a má vedomosť o tom, že otec detí je zamestnaný.

Otec s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil, uviedol, že na jeho strane sa pomery nezmenili, stále je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a nemá žiadny príjem.

Kolíznym opatrovníkom navrhol zvýšiť výživné na maloletého I. na sumu 70 eur mesačne a na mal. Z. na sumu 60,- eur mesačne. Poukázal na to, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť k dcére Y. Y..

Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav :

Naposledy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Levice číslo konania 11P/33/2011 - 183 zo dňa 13.9.2012. Súd v tomto rozhodnutí otca zaviazal prispievať na výživu dcéry Y., narodenej X. X. XXXX sumou 40,- eur mesačne, na výživu maloletého I., narodeného XX. X. XXXX sumou 40,- eur mesačne a na výživu maloletého Z., narodeného X. X. XXXX sumou 35,- eur mesačne. otec

bol v tom čase nezamestnaný, pracoval len príležitostne, boli to väčšinou murárske práce. Mal ďalšie 2 vyživovacie povinnosti. Jeho manželka v tom čase poberala rodičovský príspevok. Matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť v tom čase nemala. Bola zamestnaná v spoločnosti K. s.r.o. do 26.9.2012, kde dosahovala príjem 527,87 eur priemerne mesačne v čistom. Následne pracovala v spoločnosti W. V. na dohodu o vykonaní práce od 16.10.2012 do 2.5.2013. Jej príjem v tejto spoločnosti bol 106,55 eur priemerne mesačne v čistom. Od 27.9.2012 bola evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie a poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 50% z vymeriavacieho základu 21,0234 eur denne.

Z výpovede matky súd zistil, že býva v troj-izbovom družstevnom byte, kde hradí mesačne poplatky 145,- eur nájomné, 30,- eur elektrina, 50,- eur plyn a 7,- eur TV a internet. Deťom platí životné poistenie v sume 18,- eur na všetky deti. Poukázala na to, že je zadlžená, musela si požičať peniaze na nákup kopačiek pre I. a na zaplatenie tábora pre maloletého Z.. Matka bola v čase podania návrhu nezamestnaná, od 7. 5. 2003 je zamestnaná v spoločnosti C. s.r.o. Jej mesačný príjem bude okolo 650,- eur v čistom. Pobera prídavky na 3 deti v sume 63,- eur mesačne spolu.

Maloletý I. navštevuje 2. ročník strednej priemyselnej školy, kde matka zaplatila poplatok na školné 30,- eur ročne, poplatok za učebnice a pracovné pomôcky 70,- eur, za pracovný odev a obuv 50,- eur a kresliace potreby 28,- eur. Mesačne uhrádza za stravu v škole 22,- eur, na stužkovú slávnosť sa skladajú po 10,- eur mesačne. Cestovné do školy vyjde matku na 25,- eur mesačne. Minulý rok v septembri I. zakupovala okuliare čo ju stálo 70,- eur. I. sa venuje futbalu s čím sú spojené zvýšené výdavky na športovú obuv a ošatenie.

Maloletý Z. je žiakom 1. ročníka základnej školy, kde matka uhrádzala poplatok do školy 15,- eur, triedny fond 10,- eur, školské pomôcky nakupovala za 7,- eur a zaplatila jednorazový poplatok na čipovú kartu 6,- eur. Pracovné zošity a pomôcky ju vyšli 30,- eur a nová školská taška 45,- eur. Za stravu v škole uhrádza 13,50 eur, za družinu 7,- eur mesačne a za mliečny automat 5,- eur mesačne. Na cestovné do školy zaplatí 10,- eur mesačne a jednorazový poplatok za zriadenie cestovnej karty 4,- eur. Zdravotný stav mal. Z. je dobrý, platené krúžky nenavštevuje. Za letný tábor uhrádzala 169,- eur.

Matka poukázala na to, že otec síce pravidelne prispieva určené výživné avšak navyše deťom nič nezakupuje, a to ani darčeky pri príležitosti sviatkov a deti prakticky opustil.

Z výpovede otca súd zistil, že je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Nepobera žiadne dávky ani príspevky a nemá žiadny príjem. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, vlastní auto škoda Felícia rok výroby 1989. Uviedol, že si aktívne hľadá prácu telefonicky aj osobne. Naposledy to bolo pred tromi týždňami. Na úrade práce mu voľné pracovné miesto neponúkli. Privyrába si pomocnými prácami, svoj mesačný zárobok však nevedel vyčíslieť. Uviedol, že naposledy to bolo pred mesiacom 120,- eur. Zo svojich výdavkov uviedol poplatok za telefón 40,- eur mesačne. Ostatné výdavky na stravu, bývanie uhrádzajú jeho svokrovci, u ktorých býva. Je ženatý má 2 ďalšie vyživovacie povinnosti, k maloletej H. Y. narodenej XX. X. XXXX a maloletej U. arodenej X. X. XXXX. Manželka W. Y. je t.č. na materskej dovolenke, pobera rodičovský príspevok vo výške 230,- eur mesačne. Poukázal na to, že maloletým deťom platil poisťky, z ktorých bude vyplatené najstaršej dcére Y. 367,79 eur, mal. I. 367,70 eur, a mal. Z. 367,79 eur. Potvrdil, že sa s deťmi nestretáva ale uviedol že keď mal záujem o stretnutie s deťmi matka mu povedala, že na neho zavolá policajtov.

Z hodnotenia strednej priemyselnej školy na mal. I. vyplýva, že je v 2. ročníku SPŠ. So správaním a vyučovacími výsledkami v škole nemajú s maloletým I. žiadne problémy. Matka sa o syna zaujíma, zúčastňuje sa triednych schôdz a informuje sa aj telefonicky. Výdavky na stravu v školskej jedálni sa pohybujú okolo 23,- eur mesačne. Bolo potrebné zakúpiť školské zošity (okolo 15 eur), na hodinách matematiky musí používať kalkulačku čo vyjde okolo 15,- eur a písacie potreby, knihy a pracovné zošity na vyučovanie cudzieho jazyka (30,- eur). Každý žiak musí mať zakúpené vhodné oblečenie - cvičebný úbor a obuv na hodiny telesnej výchovy (30,- eur) a pracovný odev a obuv na dielenské vyučovanie (35,- eur). Študent musí mať hygienicky nezávadnú obuv (10,- eur) na prezutie. Poplatok do fondu je 30,- eur.

Z oznámenia úradu práce sociálnych vecí a rodiny T. vyplýva, že otec je vedený ako uchádzač o zamestnanie od 20. 1. 2010 aj jeho evidencia naďalej trvá. Od 5. 4. 2011 od 31. 12. 2011 pracoval na dohodu o vykonaní práce u zamestnávateľa H. X. s.r.o., H.. Vzhľadom k jeho kvalifikácii voľné pracovné miesto nemajú.

Z hodnotenia základnej školy na maloletého Z. vyplýva, že matka sa zaujíma o vylučovacej výsledky a správanie dieťaťa v škole, otec zatiaľ v škole nebol. Výdavky na každý mesiac sú 7,- eur poplatok za školskú družinu, 20,- eur stravné, 1,- euro na potreby do triedy na vyučovanie. Na začiatku školského roka bolo potrebné uhradiť 15,- eur za ZRPŠ, 7,- eur za časopis, 4,- eurá za učebnice angličtiny a 6,- eur za čipovú kartu. Bolo treba nakúpiť pomôcky na výtvarnú výchovu, úbor na telesnú výchovu, prezuvky, hygienické potreby, písacie potreby a školskú tašku. Záverom bolo ohodnotené, že maloletý má výborné výsledky, na vyučovanie sa svedomito pripravuje a nosí si všetky pomôcky.

Podľa § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Z citovaného zákonného ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu doposiaľ určenej výšky výživného je zmena

pomerov. Zmenu pomerov musí mať súd preukázanú tak na strane oprávneného, t.j. maloletého dieťaťa, ako aj na strane povinného, t.j. otca. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného ubehla doba vyše 1 roka. U mal. detí od poslednej úpravy výživného nenastala výrazná zmena pomerov, avšak deti sú o rok staršie, matka má zvýšené bežné výdavky na deti ako je stravovanie, oblečenie (keďže deti v tomto veku rastú). Od septembra 2013 deti nastúpili do vyššieho ročníka a bolo potrebné hradiť poplatky v súvislosti so začiatkom školského roka. Matka bola v čase poslednej úpravy výšky výživného zamestnaná v spol. K. s.r.o. do 26.9.2012, kde dosahovala príjem 527,87 eur priemerne mesačne v čistom. Otec bol nezamestnaný, privyrábal si murárskymi prácami, niekedy dosahoval príjem 100,- až 200,- eur. t.č. je otec naďalej nezamestnaný, privyrába si pomocnými prácami. Naďalej má vyživovaciu povinnosť k mal. U. Y. a H. Y.. Matka bola v čase podania návrhu nezamestnaná, dosahovala výrazne nižší príjem. Súd vidí zmenu pomerov aj v dočasne zníženom príjme

matky, ktorá deťom kryla väčšinu nákladov, vzhľadom na výšku určeného výživného zo strany otca. Nakoľko deti fyzicky podrástli, súd vidí čiastočnú zmenu pomerov aj na strane mal. detí.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že od poslednej úpravy výživného sa matke zvýšili výdavky spojené s výchovou, výživou, ošatením, obutím, krytím výdavkov na školské potreby. Súd má za to, že je v reálnych možnostiach a schopnostiach otca zabezpečiť príjem v takej výške, aby bol schopný uhrádzať určenú zvýšenú výšku výživného. Súd poukazuje na to, že napriek tomu, že matka stratila prácu, bola schopná sa v priebehu niekoľkých mesiacov znovu zamestnať. Je povinnosťou každého rodiča vyvíjať takú snahu a úsilie, aby si zabezpečil príjem primeraný svojmu veku, vzdelaniu, kvalifikácii, skúsenostiam, praxi a zdravotnému stavu, čo súd považuje za samozrejmé. Pri určovaní výšky zvýšeného výživného súd vychádzal z preukázaných výdavkov na deti. Z celkovej výšky týchto výdavkov by mal rodič, ktorý nemá deti v osobnej starostlivosti pokryť vyššou mierou výdavky mal. detí. Matka si v časti svojou osobnou starostlivosťou o deti kompenzuje svoju vyživovaciu povinnosť, navyše deťom vytvára podmienky na prípravu na vyučovanie, zabezpečuje chod ich spoločnej domácnosti a dohliada na ich zdravotný stav. Súd nebral do úvahy výdavky otca, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (platby za mobilný telefón 40,- eur mesačne). Pri určovaní samotnej výšky výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t.j. veku, odôvodnených potrieb mal. detí ako aj možností, schopností a majetkových pomerov otca. Súd v súlade s týmito zákonnými kritériami zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. I. zo sumy 40,- eur na sumu 80,- eur mesačne a k mal. Z. zo sumy 35,- eur na sumu 50,- eur mesačne. Súd má za to, že maloleté deti majú právo na takú životnú úroveň, ktorá je primeraná životnej úrovni oboch rodičov. Súd má za to, že takto zvýšené výživné zodpovedá reálnym možnostiam a schopnostiam otca.

Rozhodnutím o zvýšení vyživovacej povinnosti zároveň došlo k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy určené výživné na mal. a to rozsudku Okresného súdu Levice č.k. 11P/33/2011-183 zo dňa 13.9.2012 v časti určenia výživného na mal. I. a na mal. Z..

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci

samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah a dôvody odvolania možno rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.